

Пише: Филип Андрејевић
субота, 06 август 2011 07:06

Недавно је Бронислав Коморовски, председник Пољске изјавио да ће се, после четири године, највероватније 9. октобра, Пољаци упутити ка изборним кутијама. Чини се да ће све оне који се надају променама у владајућој структури сачекати разочарење. Изборна атмосфера, која влада последњих неколико месеци, и истраживање јавног мњења указују да је немогуће, бар не сада, свргнути владајућу странку, Грађанску платформу (Platforma obywatelska).

На пољској политичкој сцени тренутно нема конкурента који би озбиљније угрозио владавину премијера Доналда Туска и његове партије. И то не због тога што Грађанска платформа, која влада заједно у коалицији са ПСЛ (Сељачка народна странка), испуњава сва своја предизборна обећања, што није случај, много озбиљнији разлог је недостатак праве, конструктивне опозиције која размишља рационално, опозиције која би умела конструктивно да критикује премијера и његове грешке или пак недостатак обећаних реформи. Највећа опозициона партија ПИС (Право и правда), наравно критикује владу и премијера, али су њихове критике највећим делом упућене на недовољну активност у детаљнијој истрази смоленске трагедије. Критика на рад у осталим ресорима је слаба и углавном је подржана slabим аргументима. Један од интересантних примера, протеклих дана, била је изјава једног од истакнутих посланика ПИС-а у европском парламенту Збигњева Зиобра упућена премијеру због недостатка слободе говора у Пољској. Оваква критика је апсурдна и не одговара стварности.

Највећа опозициона партија ПИС (Право и правда), наравно критикује владу и премијера, али су њихове критике највећим делом упућене на недовољну активност у детаљнијој истрази смоленске трагедије. Критика на рад у осталим ресорима је слаба и

Пише: Филип Андрејевић
субота, 06 август 2011 07:06

углавном је подржана slabим аргументима.

Оптужбе на рачун Доналда Туска своде се на издају државе због тога што је руској страни дозволио да преузме иницијативу у истрази трагедије 10. априла 2010. године. Британски недељник Економист (The Economist), примећује да се Јарослав Качински „фиксирао“ на смоленску трагедију, што му онемогућава „решетање“ премијера.

Судбина 96 настрадалих, међу којима су били председник, његова жена, представници парламента, војске и цркве, ујединила је Пољаке у жалости. Недељама су се пред Председничком палатом у Варшави окупљали они који су у рукама држали крстове, слике жртава, особе које су веровале у теорију завере о нападу на председнички авион, особе које су се молиле да сазнају „истину“ о катастрофи и оне које су прижељкивале смрт премијера Доналда Туска и Коморовског. Представници ПИС-а су више пута покушавали да искористе ове људе за своје циљеве, односно борбу против власти. И дан данас пред Председничком палатом окупљају се грађани који пале свеће и остављају цвеће. Недавно је адвокат који заступа један део породица пострадалих код Смоленска до апсурда довео своје тврдње и најозбиљније оптужио Русе за стварање вештачке магле и пуштање хелијума ради смањења видљивости, због чега је дошло до трагедије. Пољска јавност је засићена расправама на тему смоленске трагедије, она жели да се живот настави.

Наравно, важно је истражити како је дошло до катастрофе и ко је за њу одговоран. Пољски извештај о катастрофи је у завршној фази, припремио га је тим на челу са министром унутрашњих послова Јержијем Милером. Објављивање овог извештаја очекује се ускоро. Већ сада се може предвидети да ће ПИС оспорити највећи део извештаја, нарочито оне делове који не апострофирају искључиву кривицу Русије у поменутом догађају. Према мишљењу ПИС-а искључиви кривац за трагедију је Русија и њен премијер Владимир Путин. Овом темом бавиће се и предстојећа предизборна кампања.

Пише: Филип Андрејевић
субота, 06 август 2011 07:06

Према резултатима анкета јавног мњења, подршка СЛД-у (Савез демократске левице), другој по величини

опозиционој партији у Парламенту, осцилира у распону од 10 до 17% гласова. Савез се директно не меша у конфликт између Платформе и ПИС-а, од чега може очекивати само корист. То што недостаје овој партији је препознатљив и харизматичан вођа у лику бившег председника Пољске Александра Квашњевског. Партију предводи Грегор Непалски, који је остварио добре резултате на претходним председничким изборима, око 13%, што му даје основу да размишља о коалицији са Грађанском платформом. Непалски машта о томе да постане потпредседник владе. За то време политичари Платформе, укључујући и премијера, јасно стављају до знања да таква коалиција не долази у обзир. О евентуалним потезима Туска је рано говорити, али нико не гарантује да Туск неће ући у коалицију са левицом.

Резултати анкета показују да би ПСЛ (Пољска сељачка странка) на изборима могла освојити око 7% гласова, што би највероватније Грађанску платформу определило за поновну коалицију са актуелним партнером у влади. Последње четири године су показале да су те две партије у стању да се договоре, што не значи да се међу њима нису појављивале разлике у мишљењу. Били су то спорадични мали пожари који су брзо гашени. Као коалициони партнер СЛД био би захтевнији, нарочито у броју министарских места, што је разумљиво када се има у виду подршка бирача и већи број мандата. Влада премијера Туска би се након избора, у случају коалиције са СЛД-ом, морала одрећи и неких значајнијих ресора од социјалне политике, пољопривреде и заштите животне средине и рада (ресора које тренутно контролише ПСЛ). Са друге стране коалиција са СЛД-ом обезбедила би значајнију парламентарну већину у Сејму (Скупштини), што би омогућило подршку за доношење одлука и усвајање закона без преговора са ПИС-ом. Свакако не треба занемарити чињеницу да је председник Коморовски из редова Грађанске платформе. Све опције су у игри.

Због чега ће бирачи гласати за Платформу, а не за ПИС?

Пољска учи парламентарних избора - зашто ће опет гласати за власт

Пише: Филип Андрејевић
субота, 06 август 2011 07:06

